

Передплата

на «РУСЛАНА» вносьть:

в Австрії:

на цілий рік . . . 20 кор
на шв року . . . 10 кор
на чверть року . . . 5 кор
на місяць . . . 170 кр

За границю:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на шв року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокє число по 10 сот.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віра не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділі і руских свят о 5½ год. пополудни.

Редакция, адміністрация і експедиция «Руслана» під ч. і. пл. Дзюбровского (Хоруцини). Експедиция місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гансмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Реклямація неопечатаї вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесєна по 30 с. від стрічки.

Віддовженє селяньскої посілости.

(X) Обдовженє селяньскої посілости земскої починає що раз більше тривожити умі соціальних політиків, котрі обдумують всякі способи, якби можна дрібних хліборобів визволити з економічної нужди. Ми вже нераз забирали голос в тій справі, одначе у нас якось окрім нарікань на щербату долю хліборобів ніхто не приймає ся за якісь реальні почини в тім напрямі. Може отже спонукає прихильників наших хліборобів, а також міродатні круги в краю і державі до діла та робота, яку тепер почато в Німеччині.

В Берліні як раз відбувають ся при численній участі державних властей наради прускої крайової колегії економічної, німецької ради господарскої, німецького товариства господарского, прихильників податкової і господарскої реформи і господарского союзу. Всі ті наради мають метою, віддовженє хліборобів. Між трудностями, які спиняють успішний розвиток хліборобства, висуває ся на перше місце розмірно високе обдовженє хліборобів. На основі обчисленя Statistische Correspondenz в Прусах самостійні хлібороби обдовжені троха понад четвертину вартости всего свого майна. Се не було би для держави ще так вельми небезпечно, наколиб сей ступінь обдовження проявляв ся в усіх областях держави рівномірно. Тимчасом так не є, бо велика частина держави виказує дуже значне обдовженє, а до того ще відносини доходів так уложили ся, що економічна спроможність хліборобского населєня стає вельми сумнівою. Іменно у більше як 1/10 всіх хліборобів з найменше

60 марками чистого доходу ґрунтового не виносить дохід більше як 3000 марок; 3/5 мають доходу над 500—3000 марок, а 1/5 не має доходу понад 500 марок, коли тимчасом лише яка 1/10-та з них находить ся в ґрупі доходів понад 3000 марок.

Супроти сєго великого занепаду хліборобів пруске правительство рішило ся до важного почину, котрий змагає рівночасно до пособлюваня самопомочи і віддовження хліборобів опєртого на законних основах. Від сєго почину є виключена зовсім велика власність. Змаганє правительства йде до того, щоба гіпотечарні довги перемінити на невивідальні гіпотєки, низько опроцентоваці, а сплатні з підмогою амортизаціі. Власники ґрунтови, котрі мають участь у віддовжуваню, творять «річні товариства». Довжники складають гаранційний фонд до висоти 10% суми, яку має приспорити «річне товариство», а іменно складають они сей фонд тим способом, що кождий член свої сплатні рати складає до сєго фонду. Держава приймає поруку за страти до висоти 10% віддовжної позички. Хто бажає свою посілість віддовжити, не може єї обдовжувати понад 2/3 земельної вартости і се зазначає він контрактово в віддовжнім уряді.

Пруске правительство бажає в тім напрямі зробити «пробу віддовження» передовсім в Бранденбурекій і Надренській провінції і в тій цілі має в найблизшій бюджеті вставити 1/4 міліона марок. По зібраних на тій основі досвідах виступить оно перед парламентом, щоба закон про віддовжуване хліборобів впроваджено також в інших провінциях дорогою звичайного розпорядку.

Подібна, на основі самопомочи опєрта

інституция, є вже в Саксонії в краєвім господарскім товаристві кредитовім, котрий уділяє невивідальних позичок гіпотечних на посілости земскі не понад 2/3 оцінкової вартости на низький процент з додатком амортизаціі квоти.

Позаяк майже все наше австрійске законодавство взорованє на німецьких законах, то можна сподівати ся, що й австрійске правительство прийде до пересвідченя, що крайна пора і у нас подумати про сєю справу, котру вже перед кількома роками підносив посол Барвіньський і в державній раді і в краєвім соймі. Одначе у нас думають спасати хліборобів рентовими осєлями.

Наше педагогічне Товариство.

(Де кілька гадок з нагоди виданя справозданя діяльности Руского Товариства педагогічного).

(Конець).

Ми би що иншого запримітили: ось, що всі філії є доперва в початковій своїй організації і тому омовленє напряму їх діяльности є на часі.

Наколи філії в сїм короткїм часі єствования згуртували учительство даного округа і свідому інтелігенцію, то вже сповнили часть свого завданя і приступити можуть до виповненя дальших тоток.

В сей спосіб сформулована праця філії не підпадає наглядно під наш зір, тож трудніше ю оцінити, а за те лекше, наколи розвинє свою діяльність і в другім також похвальнім напрямі удержуваня бурс, курсів авальфаетів і т. д. Що і сєго напряму діяльности не повинні філії залишати а по можности ним заніматись, се розуміє ся, хотай ми не вичисляли попередно

ДИКА ЗВІРИНА

(Freiwild).

Штука в 3 актах Арт. Шніцлера.

Перевів для рускої сцени Йосиф Стадник.

(Дальше).

(Великий рух).

Вихід 16-ий.

ПАВЛО, АННА (стрічають ся).

ПАВЛО (весело з укланом). А! Се ви!

АННА (мимоходом). Добрий вечір!

ПАВЛО. Але що се вам? Що стало ся?

АННА. Я дістала димісію!

ПАВЛО. Сеж неможливе!

АННА. А властиво не так, пересаджую. Я не дістала димісії. Можу працювати дальше і в тім «пристановици штуки», але за 50 марок місячно.

ПАВЛО. А, се инша річ. Остаточно 50 чи 100 марок, се все одно. Се дрібниця.

АННА. Не так дуже, як вам здає ся!

ПАВЛО. Ех, бо наколиб не тота ваша дитинча упрямість, то се вже цілковито не мало би місця. Знаєте мене на стілько, що можете повірити, що говорю без жадних сторонних намірів...

АННА. Знов?... Прощу вас, не говорім про те.

ПАВЛО (майже з гнівом). Алеж справді не знаю, що ви тепер задумуєте? Прецінь заким ідіду, мушу знати щось певного.

АННА. Ах, так ви? — Коли відїжджаєте? ПАВЛО. Коли? — Сам не знаю. Може завтра.

АННА. Тож мусимо попрощати ся і то на все.

ПАВЛО. Чомуж знов на все?

АННА. Хто знає, що зі мною стане ся. В кождім случаю перестану для вас єствувати.

ПАВЛО. Принайменше будемо до себе писати.

АННА. Ах!... по що?

ПАВЛО. Правда! (по хвили) Однак я рад би знати, що задумуєте?...

АННА. На разі їду до матері, а до осени може що лучить ся.

ПАВЛО. А в противнім случаю?

АННА. Хтож се може знати? Можу змінити ся, если дальше буду між тими людьми...

ПАВЛО. Щож стане ся?

АННА. Стану такою, як другі. Всі обурюють ся на мене, що єще опираю ся. На разі опираю ся, не піддаю ся ще, бо всьм лиха, говорю вам лиха, як фурия!...

(Фогель їде до театру).

ПАВЛО. Алеж заспокійте ся, пані!

АННА. Ах, Боже! Се не з чесноти, ні, говорю вам — ні!... Але не можу стерпіти, як усі люди поводять ся зі мною... ах, як поводять ся! Всі вважають се за гордість, що не маю охоти продати себе за гроші.

ПАВЛО. Таж ви є вільні і можете робити

після власної вподоби. Ніхто не має права приказувати вам.

АННА. Приказувати? — Ні! Але тото безнастаннє дразненє може змучити, відібрати охоту до всего. Ах, Боже!... І пощо я вам се говорю, мішаю ваш спокій? Даруйте мені. Працуйте, дорогий друже.

ПАВЛО. Прощу, останьте ще хвилюку. Поговорім спокійно про вас і про вашу будучність. Таж не побачимо ся вже так скоро.

АННА. Тим ліпше. Се навіть дуже добре, що походимо ся. Я не можу стерпіти вашої присутности! Все, що мені говорите, ще більше дразнить мене.

ПАВЛО. Я не мав сєго наміру.

АННА. Знаю, знаю. Перепрашаю вас, але знаєте що? Ви для мене за веселі, ви є... Ах, вірте мені, я вже тепер злою дівчиною, злою по ґрунту!

ПАВЛО. Панно Анно. Чи позволите раз єще... чи пані схотіла бя завтра рано піти зі мною на прохід? Ви не були би такі сердиті і сумні, а я не був би так веселий. Ачейже так розійти ся не можемо на... на Бог знає, як довго.

АННА. Отжеж як раз так, і тільки так! Працаю вас! (скоро відходить. Павло стоїть хвилину, опісля хитає головою і відходить в противнім напрямі. Вечір. Навкруги кійску повно людей. З театру чути музику. По хвилі входить Каринський і Ромштедт).

(Дальше буде).

між завданнями філій. Не вчислени ми знов з сего огляду, бо у нас по повігах є різного рода організації, що справою сею займають ся, ось як Шкільні Помочи, окремі бурси, Тов. «Просвіта». Де однак нема сего рода буре, чи курсів, там певно лежить в крузі діяльності Тов. педаг. засноване ІХ.

До всякої роботи потреба людей, а ті вишколені і відповідно приготвані не приходять на світ, треба їх виробляти, вишколювати, а се як раз завдане філій, розуміє ся, де є до сего матеріал.

На полі шкільництва народного (удармо ся в груди) замало робили, замало ним занимались і мимо гарної під сим зглядом минувшини, ми замало освідомлені. У нас під сим зглядом треба освідомлюваня, праці а передовсім побуту ся давних поглядів та зрозуміти велику вагу школи народної. Все поступає і змінє ся, така зміна зайшла перед нашими очима зі шкільництвом народним. Се, що давніше було ідеалом, мрією, се нині дійсністю. Виховане і просвіта через школу всего народу без огляду на стан і верстві є загальне. Стан учительський виробляється, а набираючи висшої освіти виробляє собі серед суспільности принадлежну ему позицію. Кождий нарід бореться о вплив на свою школу, кождий дбає о свій стан учительський, боронить его, але і ставить до него вимоги. Відповідно до сих змін мусимо і ми змінити свої погляди і вірно оцінити.

В справі філій читаємо в справозданю: «Головна управа о стілько винна, що не має долюстрована філій і організованя роботи на провінції фахового чоловіка, отже люстратора і організатора. Здаєсь, що висказане бажанє останє ще довший час лише бажанєм, бо розріст філій не вимагає сеї потреби і не можемо собі представити, якто приїзний чоловік організував би роботу філій. Був би потрібний люстратор, наколиб товариство удержувало школи, курси аналіфаетів, склепи, але під теперішню добу не можу собі ясно здати справу, о скілько сего рода функціонер здав би ся.

Наколи деякі філії не зиповняють свого завданя, то можливі є різні причини. Є філії, де майже нема членів зпоза учительства, а в таким разі можливе: 1) Округ опорожнюється з учителів Русинів, наколи ті переносять ся до других округів. 2) Бувають округи, що організують ся дотерва і більшість учителів се молоді люди, котрі змінюють ся, стараються о сталі посади. Робота спочиває на одиницях, а коли тих не стане, наступає занепад.

Бувають і другі причини, а ті треба провирити, а причини в справозданю піднести.

На закінченє про філії додаю, що лучність Головного Відділу з філіями є конечна, а дасть ся ю досягнути не тільки через кореспонденцію, але через покликунанє до нарад над важнішими питаннями репрезентантів поодиноких філій.

Друга часть справозданя говорить о діяльності Головного Відділу. Ся часть представляє ся світло супроти скуких средств матеріальних, малої кількості людей працюючих в головнім заряді і розмірно недового часу розросту.

Праця слідна в видавництвах, в удержуваню шкіл і бурс. В тім напрямі незаперечена велика заслуга Руского Товариства педагогічного і в котрих містах зложились би обставини в сей спосіб, щоби можна удержувати дівочі школи виділові, чи семінарії учительські, повинно ся піти в сліди Головного Відділу. Се була би загальна часть діяльності Руского Тов. педаг., але поклато собі оно також за мету стану організації. В сім напрямі бачимо почини організації в Самопомочи, але не забирало оно голосу в справі ухвалєваних устав шкільних і не виявило гадки учительства, згромадженого в своїй організації. Розуміємо, що до всего треба сил, але учительство в справах безпосредно его обходячих, глядить на своє товариство, яко на заступника, оно ожидає директиви, а коли сего нема, звертаєсь до другої організації, котра ему се дає, а в сей спосіб слабне вплив товариства.

Поміж вчисленими петиціями, які вносило Руске Тов. педаг., бачимо декотрі перворядної ваги, однак на жаль в скобках читаємо, залагоджено безуспішно. Се чей не зрадить нашого

много заслуженого Товариства до повторюваня сих петицій, аж до досягненя позитивного вислідю.

Сих кілька уваг подали ми, не аби вишуквати відемних сторін, бо тих майже нема а заге праця і заслуга Тов. виступає в цілій красі, а ходить нам о викликанє такого занятя ся справами нашого Товариства серед рускої суспільности, на яке заслуговує.

Н.

3 державної ради.

В дальшій бюджетовій дискусії на вчерашнім засіданю пос. Шляйхер атакував остро Мадярів і заявив ся за цловою злукою Австрії з Німеччиною. Пос. Пльой зазначив вижидаче становиско союзу полудневих Славян супротив теперішнього правительства, до часу, коли оно сповнить обіцянки. Відтак подрібно обговорював борбу Хорватів за політичні, економічні і національні права. З черги промовляли пп. Шлягелъ і Тавчар, який підніє багато замітів против міністерства справедливости, особливо що до судівництва в сложенськім краю.

Пос. В. Дідушицкий ограничив ся до обговореня найважнійших політичних kwestий. Відрадною проявою є спосібність до праці палати послів, але єї не треба роздроблювати на промови і заяви, тільки, зараз приступити до діла. Іменно як найскорше треба піддати нарадам палати уложену вже двома попередними правительствами угоду і цловий союз, як також час ухвалити як найскорше війсковий закон. Забезпеченє світowego мира показало ся ілюзоричним, бо під добу розриває ся одна з найбільших і найстрашнійших воєн історії світа, а єї кінця навіть передвидіти не можна. З бовиц Азії несеться до нас осторога: Коли народи Австрії хотять мати забезпечену свою свободу та індивідуальність, коли не хотять упасти жертвою божжа війни, то нехай не допустять заржавити оружю, нехай усунуть всякі причини, які моглиб загрожувати організації армії, єдності і битности єї воєнної сили. З другої сторони ся війна поучила нас, що заграничні клопоти держави стають пригідною нагодою до внутрішньої ворохобні, викликаной соціалістами. Виправді страйки бувають всюди і часом прибирають грізні розміри, однак нігде і ніколи не пролято еще стілько крови, не знищено стілько майна, що тепер в Росії. Вєі народні сторонництва в польскім Королівстві остерігали перед тим рухом і осуджують его, але на жаль не мають впливу успішно противділати ему. У нас в Австрії суспільність має великий вплив в правліню державою, тож і відвічальність спадає на ню, а особливо на послів, які виходять з народа. Ся відвічальність нахває ім дбати про добро і розвій держави, не думаючи в теперішній тяжкій хвилі о приподобанє своему виборчому округови, а про цілість. Тому упоравши ся скоро з бюджетом, треба полагодити угоду і війсковий закон. А хотій для Галичини угода з Угорщиною приносить найменше користий, то польске Коло з огляду на безпечність свого народу і его найсвятійші добра переможе всякі інші згляди і всім причинить ся, що поможе до успокоєня парламенту і підпертя правительства в его хоєсенних намірах.

По промові пос. Хоца перервано бюджетову дискусію.

Справа конгресу духовенства. Пос. Стоян і тов. вчинили нагле внесенє в справі урегулюваня конгресу католицкого духовенства, сповняючого душпастирскі обовязки. Внескодавець підносить, що нагле внесенє підписало 227 послів і дякує тим послам за прихильне становиско. Наглість внесеня має звернути правительство увагу на управильненє конгресу як найспішнійшим предложенєм проєкту закона в сій некучій справі, бо послідне управильненє конгресу вже давно не відповідає теперішнім відносинам. Бєсідник виступає против твердження, немов то висше духовенство нічо не робить для низшого клира, а коли підносять заміти, що католицка церков є богата, то на се є відповідю пригадка, що духовенство не жадає нічо більше, як те, щоби ему звернено те, що колись забрано. Через працю клира держава що року ощаджує багато мільонів видатку. По промові

соціаліста пос. Ганіха наглість внесеня прийнято.

В дискусії над meritum внесеня заняв слово пвс. Романчук і звернув увагу на положенє гр.-кат. духовенства та домагав ся, щоби заопікувано ся вдовами і сиротами по них. Відтак передано внесенє бюджетовій комісії і відложено засіданє до вівтірка пополудни.

Політичний перегляд.

Австрійскою сензациєю дня є заповідженє послуханє Франца Кошута, провідника угорскої опозиції у цєсаря. Перший раз цєсар Франц Йосиф гляне в очи чоловікови, якого батько так завзято поборолював монарха, та в році 1849 перевів ухвали дотронізації молоденького тоді цєсаря. Завзятість старого Кошута ішла так далеко, що навіть по поладнаню відносин між короною а угорским народом, не хотів вернути до краю і умер на добровільнім вигнаню в Італії. Старший его син Франц тепер вже 60-літній старец, вернув аж по смерті батька, щоби кинувши свій завід інженера, дальше нести прапор угорскої независимости. Приняте Кошута у цєсаря є повим доказом про високі душевні прикмети нашого монарха і его пошану для конституційного устрою держави. Особиста стріча між цєсарем а Кошутом се знак, що корона числить ся над всьо з голосом народа і рада усунути послідні перепоны, які би могли єї еще ділати котьби від частини того народа.

Розділ церкви від держави у Франції урняв вже конкретні форми, увійшовши як проєкт закона, предложений правительством палаті послів і відісланий при першім читаню до комісії більшоюстю ліберальних і соціалістичних голосів.

Димісія Куропаткіна не справджує ся і була може тільки видумкою кореспондентів. Зі спосіб веденя війни можна би припустити хіба єю од у рациональну тактику, що Куропаткін, не потребуючи вже тепер спішити ся на поміч Порт Артурови, відступив від висказаних в своїм звіснім офензивнім рапорті завад і повернув назад до дефензивы. Частинні, а часті атаки поодиноких відділів мають за ціль тільки непокоїти неприятеля і наносити ему можливо найбільші шкоди, а заразом старати ся заманити его до атак на укріплені російскі позиції. З огляду, що доки Япанці панамі на морю, не було би порадио спихати япанську армію еще ближше до моря, можна припустити, що Куропаткін не перейде до офензивы, а буде очікував неприятеля на своїх позиціях, або евентуально цофне ся до укріпленого Тієнліну, доки не порішать ся борба о панованє на морю.

ВІД АДМІНІСТРАЦІИ. При зміні місяця просимо наших Вп. Передплатників о скорє відновленє передплати, зглядчо о вирівнанє залегlostий та о приседнуванє нам нових передплатників.

НОВИНИ.

— **Календар.** В неділю: руско-кат. Трех Святителів; римо-кат.: Евлялії. — В понеділок: руско-кат.: Кира, Іван; безс.; римо-кат.: Катерини Річчі. — Вівторок: руско-кат. Трифона м.; римо-кат.: Валентина.

— **ВПр. о. Плятонїд Філяс** повернув з Канади до Львова і обнимає визначне становиско в ієрархії одинокого у нас монашого чина, достоїнство протоігумена чина св. Василя Великого. О. Філяс в часі свого поверх дволітнього побуту в Канаді яко настоятель духовної місії, високо заслужив ся около зорганізованя наших поселенців і поклав тревалі основи для католицкої Церкви між рускими Канадійцями, яким грозила схізма. На новім становиску жде о. Філяса менша праця, аби удержати Василянський чин на тій висоті церковної і патріотичної діяльності між нашим народом, до якого сей чин звисє ся і працює для добра Церкви і народа. О. Філяс, чоловік високо образований, енергічний і звисний зі свого патріотизму відповість певно вложенім на него обовязкам.

— **Вибори у Львові.** Збори руских виборців до міської ради Львова відбудуть ся завтра в неділю для Городецкого і Янівського передмістя в школі ім. Конарського при ул. Льва Сапіги. Поча-

к зборів о 5. год вечер. Комітет просить пн. борців-Русинів названої часті міста, щоби на к зборах явили ся як найчисленнійше. В седу, в сьвято Стрітеня, відбудуть ся такі-ж ори на дільниці Жовківській, а відтак в слі- ючу неділю на Личаківській. Хвиля для Русинів міста Львова є дуже важна, тож повинні анути солідарно до акції, аби Русини, над ко- ми приходить ся в місті до дневного поряд- могли гідно заманіфестувати свою силу. Хто стане на зборах а відтак при виборчій урні, о дасть ся зтягнути до інших комітетів, той де зрадником народної справи. Тільки разом, своїм руским стягом ми станемо силою — противники, що нами досі почитували, будуть нами числитися і нас ресектувати. При тім ертаємо увагу, що потворило ся вже багато льських комітетів, які під покривкою акції ви- очі мають на цілі виключно витягнути гро- від найвищих і пошити ся, тож навіть з огляду материяльний інтерес не є пожадане для ко- лебудь з Русинів входити в порозумінє з того да комітетами. А все те обміне ся, коли Ру- сповнять свій обовязок і не оглядаючи ся боки, будуть іти, як і повинні, разом. — Від когого виборчого комітету до ради м. Львова.

— Про аматорске представленє Софокля «Цар і» устроєне учениками рускої гімназії для ршої публіки доносять дальше, що оно від- е ся в пятницу 17. с. м. в салі тов. «Гвізда» при Францішканській. Ціна вступу: крісло першо- цне 2 К, другор. 1-70 К, а вступ на салю 50 с. скільки зачуваємо, наша суспільність радо витала се представленє, тому треба сподіва- ся, що кождей скористає з сеї нагоди, би почути сю славу трагедію на сцені, бо тепер про неї лише багато читалось. Для до- ности поділили єї аматори на три відслони, а се не є питемо Софоклеви. — Білетів скор- мож набути в «Сокільскім Базарі», а вече- при касі. Початок точно о 7. год. вечером.

— Руска Захоронка у Львові устроює в середу сень Стрітеня діточу забаву в комнатах «Ру- і Бесіди». Початок о 4 год. по полудні.

— З Рави рускої доносять, що в понеділок а 12. с. м. відбудуть ся в салі засідань про- ської ради вечерній з танцями. Оповідка мітету заповідає, що на тих вечернях буде... сієр і... котиліон. Стрій візитовий або наро- ний. Вступ 2 К від особи, родинний білет 5 К.

— В Количинцях будуть дня 16. с. м. о 1. д. по полудні загальні збори повітового тов- едитового «Згода». Перед зборами о 9. год. зо відірвуть ся в церкві богослуженє за у- чий душ померших членів того товариства.

— В Зборові відбудуть ся дня 16. с. м. перші альні збори касинового товариства «Родина». чаток зборів о 3. год. по полудні.

— Краса рада шкільна іменувала: кс. Стеф. ядельського заступником катехита в І. реальній колі у Львові, заступниками учителів в гімна- х: Плятона Лушпінського в Бережанах, Йосифа мбера в ІV. гімн. у Львові, Ілька Гаврилюка рускої гімн. в Перемишлі, дальше іменувала в. Матковську помічничою учителькою до на- ручних жіночих робіт в жін. учит. семінарії Львові; — перенесла заступників учителів: Ів. ойку а Кракова до І гімн. в Тернополі, Фр. имчака з Подгужа до гімн. в Бохні, Мих. ка з Кракова до гімназії в Дрогобичі.

— Рускі послы в угорскім соїмі. До угорского іму вибрано при послідних виборах двоє Ру- нів: о. Михайла Балого з Волового, мармаро- го комітату і о. Михайла Артіма, пароха з рехова, шароского комітату. Оба послы нале- ть до партії Андрашого, сецесионіста з лібе- ьного сторонництва.

— Виклад про Гуцульщину в Лондоні на осно- материялів висланих проф. Шухевичом зі вова мала пані Гудсон. Сей виклад буде пе- таний в збірнику The Folk-Lore.

— Конференція красних виділів в справі санації авесих фінансів, розпочне ся д 16. с. м. у відень- нх красних виділі. Про санацію красних фі- сів реферувати буде член моравского виділу авого лр. Гуго Фукс. Один із членів стирій- го виділу красного запроєктує утворенє ста- го заступництва для береження інтересів країв. ради тревати муть кілька днів.

— Із Стрийщини доносять, що в Угерску за- жено другу молочарску спілку при Читальні просьвіти. Перша молочарска спілка в Стрий- ній повстала в Завадові, а сметанкову стацію новано в Голуботові.

— На Бурсу св. Івана Крестителя в Дрогобичі ртвували від 1. сьвітня 1904 до 31. сьчня 1905 еї Вп. Д. (в коронах): Вп. п. Вальтенбергер ц. надборець податковий в Дрогобичі 16-66, ман Алексевич ц. к. радник в Угнові 10, Осип нінчак ц. к. судія в Дрогобичі 5, о. Іван Отто рох в Лішні 1 копу яць, 4 гарці петрушки, чвертки бураків, 7 хлібів разових, 8 хлібів пи- ованих, п-ї Горнячка в Уличнім 1 копу яць, і Піотровска в Бориславі 4 кл. цукру, Маркуе ьрштайн в Дрогобичі на руки п. Кузика 13-33, Ант. Хіяк в Кропивнику старім 2. о. Воло- мир Коростеньський в Кропивнику новім 2, о.

Володимир Куновский в Биличи 1, Преосвящ. Епископ Константин Чехович по случаю візита- ції в Нагуевичах 50, о. Давило Грицай в Миха- левичах на руки п. Кузика 10, Іван Борис ку- нець в Перемишлі на руки п. В. Йойка 10, Войтїх Немец проф гімн. н-ї руки п. Луцка 10, на ру- ки п. Ганінчака: Киприян Гостніцкий 4, Дмитро Яворекій 5, Катарина Ференц 2, Денисевич в Дрогобичі через Ганінчака 5, п. Кузів від Ана- стазії Флюнт 30, на руки Ганінчака Едвард Шнайдер в Дрогобичі 3, Сендер Шпандерфер 3, Сара Шраер в Дрогобичі 2, П. Т. Каса ошадно- сти міста Дрогобича 200, о. Лах в Дорожові 3, при отвореню сегорічнім бурси: Терлецкий в Бо- риславі 20, прочі члени 8, Яков Лілієн на руки Алексія Мосяка 1, п-ї Нападєвичова 6 блюзов, 6 сподень, 2 шпанки, 17 маншетів, 12 пар скар- питок, А. Мельник в Якубовій Волі: пів кірця бульб, 8 літрів цибулі, п-ї Горнячка в Уличнім оден корець яблук, Йойко 60 тіточок, пушка в касі міській 10, Н. Куличко з пушки в касі мі- ській 5, Сьвітла рада міста Дрогобича 200, Висо- кий сойм кравий 200, Слю-арчук на руки о. Веселого ч. св. В. В. 6-30, в соборчика в Добро- влянцях 1, на руки о. Лукавского ч. св. В. В. без- іменний 20, на руки п. Ганінчака Стефан Балц- кий ткач в Дрогобичі 10, Йоаким Гаймберг а- двокат в Дрогобичі 50, Мойсей Вебер в Дрого- бичі 20, Кароліна Медзінська в Бориславі 2, Юліян Милан в Дрогобичі 0, Іван Кушнір 3, з пушки в Народнім Домі в Дрогобичі 6-73, о. Слоньский коляда в Далаві 2, Преосвящ. Епи- скоп кир Константин Чехович 50, о. Бднакий в Нагуевичах: пів кірця яблук, оден корець карто- фель, Блажевич Антоній в Якубовій Волі пів кірця бульб, 4 гарці цибулі, Яцуска Антін в Ра- невичях 14 головок канусти, Тимко Вереницкий в Рипчицах пів кірця хульб, Берегулик Ант. в Грушовій три чвертки бульб, о. Отто в Лішні 5 літрів меду, 1 шника, півтора кл. солонина, 10 хлібів, Кметик учитель в Галях півтора кірця бульб, п-ї Кметикова в Галях 8 літрів сира, Іван Сушкевич коваль в Стебнику оден корець бульб, Куспіє в Волоці півтора кірця бульб і копу канусти, о. Стефан Хіяк в Стебнику 2. Склада- ючи щуре Спаси Біг поручаємо буреу ласкавій онії. За виділ: П. Кмить предсідатель, В. Па- славский касєр.

— Загальні збори Читальні «Просьвіти» в се- редмістю у Львові відбудуть ся в середу дня 15. лютого с. р. о год. 4³⁰, по полудні в власнім льокалі Ринок ч. 10. Урашає ся Вп. членів о численну участь. — Виділ.

— Дрібні вісти. В Станиславові застрілв ся поручник 24. п. п. Бруно Маннер. — Ядвига Бжозовска зі Львова, звісна з поїздки до Кракова з д-ром Піотровским, померла в шпит.лю на зажаженє крові. — В Триєсті застрілв ся анар- хіст Антоніо Боніціолі, який брав чинну участь в многих замахах.

— Убогий ученик IV. кл. акад. гімн. у Львові сирота (поручений своїми учителями) просить через нас о ласкаву складку на онілату чесного в квоті 40 К. Поручаємо убогого хлопчину ласкавій памяти нашої суспільности, а надіслати на ту цілє жертви викажемо в нашій часописі.

— Для убогого ученика на чесне прислав даль- ше: ВІр. о. Корнїло Кузик з Бєска 3 К. Разом досі 13 К.

Всячина.

— Ревізія у міністра: Daily Mail доносить з Петербурга сензаційну вість: Поліція мала вче- ра окружити дім презеса комітету міністрів, Віт того, і зробити в єго мецканах строгу ревізію. Притім поліція мала забрати всі найдені пане- ри. Ціль ревізії є незвісна, але говорять, що новий міністер внутрішних справ, котрий прибув вчєра до Петербурга, підозріває, що Вітте нале- жав до заговору, котрий мав прилеволати царя до наданя в Росії констатції.

— Справа епископа Ле Норде. Ватиканськє круги переконані, що наколи би французске правительство мало хоч крихіточку доброї волі, могло би легким способом визволити єпархію в Діжон з трудного положєня. Як звісно, не при- няв Комб свого часу димісії епископа Ле Нор- де. Отже коли би тепер прийняв міністер Рувіє- тую димісію, могло би правительство оголосити офіціяльно єпархію в Діжон яко неубезажену. В такім разі могла би капітула на основі ествующих законів приступити до вибору гене- ральних вікаріїв і єпархія одержала би заряд. Св. Отець приступив би з великою прикро- стію до уділеня уваженєня пралатам, котрих не признало французске правительство, як се було в Німеччині підчас культуркаміфу. Півура- дові французскі часописи висказують гадку, що поміж справою діжонської єпархії а розділом Церкви від держави нема нічого спільного. Ча- сописє Есліг доносять, що Ле Норде предложив правительство нову просьбу о димісію.

— Щаслива дівчина. В однім із найбільших американських міст, Чикаго, помер недавно мі- лїонер, Вілліам Вайтман, який доробив ся ве- личезного маєтку на вироблюваню хімії і з того носив назву «короля хімії». Мав лише одну дочку, якій лишив пятьсот мільонів доларів. Ка-

жуть, що по смерті старого так багато молод- ців зголосило ся до «бідної» дівчини, ніби то по- тішити, а властиво приодобати ся їй, що она мусіла просити аж поліцаї, аби хоронила її ме- шканє, бо не могла собі дати з тими конку- рентами ради. «Бідна» мільонерка по цілїх днях сидить замкнена в покоях і думає... а Господь знає, що она думає, але кажуть, що она вірить в забобони і все очікує якогось убогого лицаря, що їй зявиться ся за моря.

— Лихвар і довжник. Один поручник в Буда- пешті позичив від лихваря Леопольда Діаманта на вексель 800 К, з чого лихвар стягнув собі сейчас 210 К яко процент за чверть року. Коли по трєх місяцях поручник мусів вексель про- лонгувати, доплатив 80 К. Вкінці довжник ви- купив вексель і запізвав лихваря до суду. Діа- манта засуджено на 3 місяці в'язниці і на 1000 К гривни. По оголошеню вироку Діамант виї- шон на коритар і відізвав ся голосно до свого бувшого довжника: «Встидайте ся! Гроші були добрі?» Поручник кинув ся з шаблею на Діа- манта, але свинили єго присутні від порубаня лихваря. Справа прийде перед суд.

— Канапка за 4 сотики. В львівскім повітовім суді засуджено вчєра пекаря з Замарстинова на три дни арешту за те, що в будці, яка виїшла з єго пекарні, найдено... цілу миш.

— Корабельні катастрофи. По страшній ката- строфі корабля «Дженерал Слюком», по огля- неню комісією всіх перевозових кораблів, зда- вало ся, що подібна катастрофа вже неможлива. Тимчасом на перевозовім кораблі «Глен Ай- ленд», минулого місяця вибух нагло огонь, в котрім згинуло 9 осіб. Це щастє, що не було на кораблі много подорожних, бо жертви в лю- дях були би далеко більші. Згинули палачі і робітники, що працювали на споді корабля. Звідки повстав огонь, на разі незвісно. Згоріла ціла верхня часть корабля. Впрочім кораблі так уряджені, що огонь не може обняти цілого ве- лита.

— Будівлі з убиваної глини. Вже в прастарих часах будовано мури з убиваної глини, а в Пру- сах находять ся хати з убиваної глини, що пе- ретрєвали више сотки літ. На сю будівлю буд- инків з глини звернено в Німеччині і у Фран- ції давно увагу рільників, бо такі будинки не коштують много, а оказали ся дуже практичні. З німецких книжок описующих широко сю будів- лю заслугує на увагу книжка: L. v. Fiedemann. Das landwirtschaftliche Bauwesen, з котрої помі- щаємо тут головне, після чого мож легко таку будову перевести самому. До будівлі з убиваної глини є пригожа всяка товста формна глина, що пригожа була би і на виріб цєгли. Форм- ною зьємо таку глину, що в стані звогненім не розсипує ся, а дає ся формувати; така глина не розсипує ся на воздуху, але при конаню стоїть стрімкою стіною. Таку глину довозить ся на площу будови і з неї приладжує ся щоденно стілько вимішеної глини, скільки мож єї ви- робити. Глину до убиваня будинку приладжує ся так: на вигладжерій площі (котру можна під- стелити дошками) розсипує ся глину просто з берега або з доведеної купи тонко, по верху по- сипує ся ю половами або січкою, котру мож зробити з старої соломи і на се насипує ся знова тонку верству глини. Сю цілу масу роз- ложеної глини зливає ся дрібкою води, аби она розмягчила ся на стілько, щоби було мож ю вмісити на густо, і скоро вода наситила глину, вирабляє ся ю мішенем, товченем і переклада- нем, аби з неї повстала по змозі одномірно ви- роблена маса. Скоро глини виробленої є вже- досить, приступає ся до будови з неї будинку.

Будинок зі збиваної глини мусить мати фундамент з твердого материялу: з паленої цєгли або з каменя. Той фундамент мож будо- вати на заправі вапніній або і на глинї таки. Скоро фундамент з твердого материялу вже го- товий, приладжують ся до убиваня глиняних стін стінні форми; є се дві дошки, грубі на 5 см., широкі на 30 до 40 см. і довгі метрів. В сих дошках находять ся при обох кра- ях і в середині видовбувані діри, в котрі прихо- дять поперечні риглі, що мають дошки ті три- мати туго в сій ширині, яка має бути грубо- стію муру. Риглі самі мусять з одної сторони мати голову, що притримувала би формові дош- ки з одної сторони; а в молоднім кінці мусять мати проверчену або видовбану діру, в котру забирає ся клинок, що тримати має формо- вні дошки з другої сторони. Скоро стінні форм- и вже наложєні, вкладає ся в них вироблена глина і удоптує ся місце, спершу ногами, а дальше убиває ся булавками з дерева. Убита глина зсїдає ся тим ліпше і тужше, чим сухша она, і чим стараннійше ю убивано; і скоро вся форма є вже набита, тоді вибивають ся, і виї- мають ся риглі, і форми накладають ся на дальше місце, де робить ся знову та сама робо- та, спершу довкола будинку, а потому чим раз визнє, аж поки не виведе ся стін під дах.

Посмертні оповістки.

— Михайло Ярема, горожанин міста Сучави, батько б. ректора львівської дух. семінарії, упокоїв ся в домі сина в Болехові, в 71. році життя. В. в. п.!

— Александра Витвицка, донька пароха в Батькові, учениця I р. учительської семінарії, упокоїла ся дня 6. лютого. В. в. п.!

Телеграм

з дня 11. лютого.

Порт Сеїд. Кораблі, що прибули з Мадагаскару, привезли вість, що фльота Рождественського знаходить ся ще при островах на північ від Мадагаскару.

Токіо. Бюро Райтера доносить, що Росіяни острілювали в середу і четвер середину і крайне ліве крило японської армії. Дрібні відділи російської армії заатакували в середу вечер Япанців, але мусіли цофнути ся.

Петербург. Війскові круги нетерпеливо дожидають приїзду ген. Гріппенберга, бо він має зложити сензаційні зізнання з Манджурії, яко очевидно веденої війни.

Лондон. Daily Chronicle дізнає ся, що між Росією а Японією мусить прийти до заключена мира. Росія годить ся на такі умовини мира: Признанє Росією і Японією зверхної власти Клятаю над Манджурією разом з півостровом Ляотун і Порт-Артуром. Притім Росія дозволила би Китаєви видержавити той простір Япанії на 99 літ. Росія винесе ся з Манджурії, задержить натомість Сахалін, Владивосток і асурійський округ. Вкінці Росія не платить ніякого воєнного відшкодованя.

В салоні штук Лятура при пл. св. Духа отворена що дня вистава образів українських артистів, артистичної різьби в дереві гуцульських майстрів, і українських плахт. Вистава під протекторатом Наукового Тов-а ім. Шевченка потреває до 27. II. Відкрита від години 10. рано до 4. вечер і від 6. до 8. вечер при електричнім освітленю.

Надіслане.

Др. Мирон Вахнянин

лікар клініки львівського універс., б. лікар клініки проф. Лайдена в Берліні пординув у внутрішніх недугах від 3—5 попол. ул. Академічна ч. 26. (мезанін).

ОКУЛІСТ

Др. ЯРОСЛАВ ГРУШКЕВИЧ

ординує при ул. Личаківській ч. 19 А від 11—12 і від 4—5.

Colosseum в пасажі Германів при ул. Соняшній у Львові. від 1. до 16. лютого 1905.

Нова сензаційна програма.

Щоденно о 8. год. вечер представлене. В неділі і сьвята 2 представлення о 4. год. попол. і о 8. год. вечером, Що п'ятниці High-Life представлене. Білети вчаснійше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. З купленим білетом на фотелі, льожі і I-рядні крісла можна їхати даром на представлене омнібусами Кольосою, які ждуть коло Віденської каварні.

ДО КАНАДИ

як і до всіх других заморских земель переправляє НАЙДЕШЕВШЕ повсюди знакома фірма.

B. KARLSBERG
HAMBURG, Ferdinandstrasse 15.

Поки хто шифарту купить, нехай порівнає мої ціни з цінами агентів корабельних.

122(8—10)

Стация почтова телегр. і заліз. Unterthemenau. Річний оборот поверх 3.000 вагонів.

Унтертеменауска фабрика виробів з глини ІВАНА князя ЛІХТЕНШТАЙНА

в Unterthemenau bei Lundenburg, поручає: гарні глини кафлеві всякого рода і витривалости на хідність, двірні, стайні, подвіра і т. п., дальше плити мозайкові в тисячах десевів від найпростішого до найбогатшого викончя (рча а продукция 15 мільонів плит) для церков, шкіл, фабрик і т. д., подвійно поливані камінні рури, комини, ремізові рури, поливані цегли (сухопрасовані з найвищою витривалостю для палових будівель, мокро прасовані для будови каналів), плити до виладаня стін і фасад, блискучі плити, дахівки великого рода, натуральної краси і поливані у всіх барвах, рури до древозая, кафлі до печий. Ілюстровані цінники даром і оплатно. Число робітників 700.

89(21—18)

„РУСКА ХАТА“

ілюстрована часопись літератури, штуки і сучасного життя виходить кожного б. і 20. в місяці в обемі 2 до 3 аркушів друку. Передплата на цілий рік вносить 12 К. — Адрес адміністрації: Львів, Бляхарска ч. 8.

Контора виміни

д. к. упр. сал. акц.

Банку

Гіпотечного

купує і продає

всякі

папери цінні

і МОНЕТИ

по найдешевшім курсі денним не числячи ніякої провізії.

Всі календарі і часописи можна набувати в «Сокільскім Базарі».

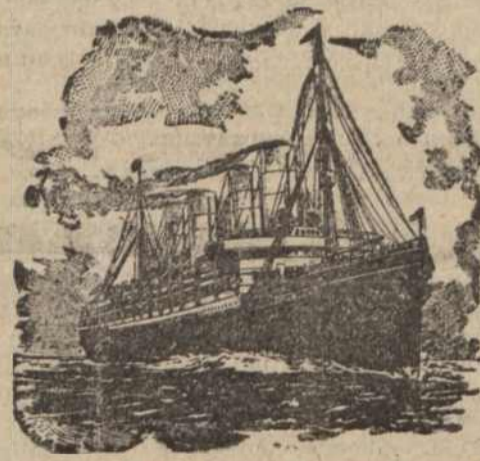
ІЗДА до АМЕРИКИ.

Ціна їзди

Гамбург-Новий Йорк

Поспіншними пароходами 7—9 днів . . . . . корон 190
Почтовими пароходами 10—11 днів . . . . . „ 166
Антверпія-Канада . . . . . „ 154
Гамбург-Буенос Аїрес . . . . . „ 142

Всяких інформацій що до їзди до Америки, Африки, Азії і прогулькових поїздок по Середземнім морі уділяє

Лінія: Гамбург-Америка.

Генеральний репрезентат для Галичини:

I. ЕТТИНГЕР, у Львові, ул. Городецька 95.

1—3)